

Поліські гостини

Мирне село під час війни:

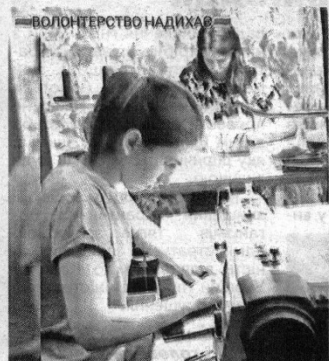
На межі Сарненської громади, на березі річки Горинь, розташована надзвичайно мальовнича Мар'янівка, де живуть до 300 людей. Проте наразі зустріти місцевих на вулицях села — рідкість. Більшість, через відсутність роботи, ходять до лісу збирати ягоди: чорницю, ожину, суницю. Все частіше у хвойні зарості виходять на тихе полювання й грибники. Така сезонна робота чи не єдина можливість заробітку для мар'янівців. Також традиційно для сільського регіону місцеві займаються домашнім господарством. Тримують худобу. На чималих наділах вирощують городину. Завершують жнива. Проте і в такий розмірений темп життя прийшла війна.

Переселенців прийняли гостинно в селі Мар'янівка.

У молитовному будинку християн віри євангельської розмістили тимчасово переміщених осіб. Серед них і Марія Канцуренко. Жінка родом із Николаївщини. Вона разом із 92-річним батьком у квітні евакуювалась до рідні в Мар'янівку:

— Наш населений пункт розташований за 40 кілометрів від обласного центру — у Первомайській громаді.

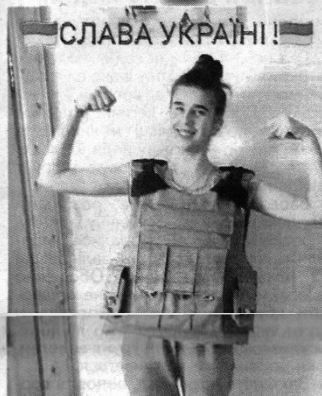
Працюють на волонтерському фронті сестри Тетяна, Анастасія та Софія.

Село бомбили регулярно. Та й зараз кожного дня є інформація про «прильоти». Фактично з лютого по кінець квітня ми жили в підвалах. Було так страшно, що залишалось тільки молитись. 22 квітня волонтери останніми мене та батька вивезли в Николаїв. Чому останніми? Тато прожив там 60 років і не хотів нікуди виїжджати. Але зрештою ми не мали вибору — всі будинки в нашому селі зрівняли із землею.

Після евакуації в Николаїв пані Марія з батьком через день вже були в Одесі, потім — у Тернополі, а 24 квітня опинились у Мар'янівці. Їх відразу розмістили в місцевому Будинку молитви. Переселенка найперше відзначила гостинність села. Каже, жодного разу не відчувала якогось упередженого ставлення, навпаки — лише підтримку:

— Нам тут дуже подобається. Люди всі привітні. Зараз у гості приїхала двоюрідна сестра зі Здобунова, яку давно не бачила. Допомогу нам надають і фінансово, і продуктами харчування. Тобто з цим усе добре. Але ось тато дуже хоче додому. Кожного дня допитується, коли повернемось, а я щоразу кажу: «Зачекай, там ще стріляють».

Працюють мар'янівці й на волон-

СЛАВА УКРАЇНІ!

терському фронті. Сестри Тетяна, Анастасія та Софія ще до повномасштабного вторгнення створили й успішно просуvalи свій власний бренд одягу *latin.brand*. Хоч війна і внесла корективи в їхні мрії та плани, але дівчата не покинули своє дітище, лише замість суконь і костюмів стали шити бронжилети. Про їхню працю «Сарненські новини» дізналися з проєкту керівниці Любиковицького будинку культури Людмили Мацкевич. Дівчата шийють спорядження для воїнів коштом своєї сім'ї, друзів, небайдужих людей. Також сестри беруть участь в організації продовольчого забезпечення для потреб військових і людей, які вимушено залишили свої домівки й живуть у Сарнах.

Мар'янівка: тоді й зараз

Зі слів місцевих, вісім жителів Мар'янівки, отримавши повістки, пішли на фронт виконувати свій військовий обов'язок. Служить на фронті й

син старожилки села Марії Михеївни. 85-річна жінка каже, що впродовж життя бачила різне: війну, гоніння, голод. Пригадує, як у свої 12 років вже працювала в колгоспі — збирала колоски після жатки матері. Тоді бригадир за таку працю давав скибку хліба й куряче яйце, потім це доводилося розділяти на п'ятох людей. Також розповідає, як малою вставала затемна, щоб пішки пройти 30 кілометрів у Сарни за хлібом, а потім вчасно повернутись назад у село. Однак так тривожно й тяжко, як зараз, їй не було ніколи:

— Кожного вечора плачу, доки не засну, так сумую за своїм сином. Він у мене ніколи не сидів склавши руки. Завжди був у своїй роботі й мені допомагав. Їсти приготує, одяг попере, хату прибере. А зараз пішов на фронт. Інколи зв'язуюсь із ним по телефону, то трохи легше на серці стає, а потім молось, щоб швидше повернувся живим додому.

Марія Михеївна проживає на найстарішій вулиці села. Зараз відома як Гомонця й названа на честь місцевого жителя Петра Гомонця. Жінка каже, що без допомоги сина хоч і тяжко, але роботу по дому мусить тхось виконувати:

— Мені працювати не звикати. 37 років трудилася в колгоспі, була й ланковою. Сапали, жали, садили, копали. Найважче було рвати льон. Це буквально праця до крові. Потім уже колгосп розвалився. Все розікрали. Працівникам виплатили по декілька рублів — і все. Але скажу вам чесно: зовсім не жалію, що він розпався. Це була справжня каторга там працювати, й нехай люди більше не знають такої біді. Зараз хто хоче, може і власну справу відкрити, і є час вдома господарство тримати, а тоді завжди працювали на колгосп.

Марія Михеївна впродовж життя бачила різне...

Мар'янівка

Сарни. А вона, самі знаєте, їде по 30-40 хвилин, бо дорога погана.

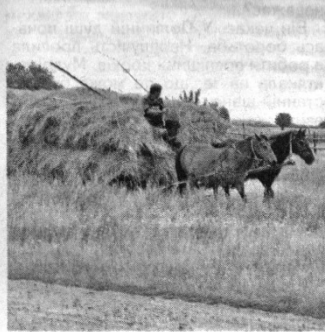
Немає в селі й аптеки. Тому за ліками мар'янівці знову ж таки змушені їхати в сусідні Любиковичі, але частіше в Сарни.

— Близько тижня тому мою свекруху вкусила бджола, на що в неї була сильна алергічна реакція, — продовжує розповідь пані Марія. — Вона опухла буквально на очах. Пошастило, що в сусідів були необхідні пігулки й все обійшлося, а якби ні... Потім я змушена була їхати в Сарни, щоб ці таблетки купити й віддати, бо в аптеці Любикович їх немає. Ось так і живемо. Фактично через відсутність ФАПу тепер кожна сім'я в селі має обладувати вдома свою аптеку, бо ніколи не знаєш, що знадобиться.

Лідія СИЧ збирає урожай.

Важка праця

ряк, моркву, капусту. Мають декілька полів із зерновими культурами. Пані Лідія каже, що врожай цього року вище середнього, але є і свої мінуси:

— Попри війну, вродили і зерно, і картопля. У селі плодів дерева теж дали врожай. Хоча зізнаюся, кукурудза в мене не дуже, — жартує господиня. — Погода сприяла росту, а найголовніше, що нічого не затопило. Єдине, що тривожить, то це ціни. Наприклад, молоко в магазині подорожчало, а домашнє ні. Продаєш за 20 гривень літр, то кажуть дорого. Те ж саме із вартістю на різні овочі. Дивна ситуація. Виходить, що ціни ростуть на все, окрім власноруч виробленого продукту, який дається такою важкою працею.

Вадим НОВАК.
Фото Василя СОСЮКА:

Продавчиня Марія РУДИК.

ФАП є, немає лікаря

Крім церкви й молитовного будинку, улітку магазин «У Анастасії» — найлюдніше місце в Мар'янівці. Місцеві називають його «торговим центром», адже тут є продовольчий і відділ господарчих товарів і сектор

з одягом. Для села, де другий найближчий магазин працює в сусідніх Любиковичах, за чотири кілометри, а базар лише в Сарнах — це найкращий варіант шопінгу та місце, де можна обговорити всі найактуальніші новини.

Продавчиня Марія Рудик на запитання, що турбує односельців найбільше, однозначно відповідає — непрацюючий фельдшерсько-акушерський пункт:

— Уже близько року немає лікаря в нашому ФАПі. Попередній звільнився й заміну досі не знайшли. Воно й не дивно, адже зарплата там зовсім невисока, а для селян це справжня біда. У нас тут є люди з гіпертонією, і Бог знає, з чим іще. Знаю випадки, коли наймали машину за 350 гривень і везли хворого на прийом в амбулаторію Любикович, бо по-іншому ніяк. Якщо ж якийсь невідкладний випадок, то викликаємо «швидку» із

Корінна жителька села Мар'янівка Лідія Сич завершила збір власноруч вирощеної цибулі. Традиційно для села сім'я жінки має чималі земельні наділи. Вирощують усе: картоплю, бу-

